

ACO: 30 anys de la Zona Montserrat

Aportació de Jesús Jiménez Colás

Introducció

La meua aportació a la celebració dels 30 anys de la Zona Montserrat l'he dividit en dues parts: la primera és un resum cronològic de la nostra història com a militants de l'ACO, i la segona és una valoració personal de la meua trajectòria en el nostre moviment ACO.

Primer

He volgut fer una pinzellada a la nostra història cronològica, amb algunes explicacions del moment, per saber d'on venim (els nostres orígens). Ho he fet molt resumit. De tota la cronologia he escollit els anys que m'han semblat més importants per recórrer tot el procés, des dels inicis fins l'any 1994, on es decideix fundar o crear la Zona Montserrat.

La documentació l'he aconseguit de la web del moviment i dels llibres següents:

La JOBAC, UNA PROPOSTA ECLESIAL I SOCIAL de Josep Lligades

LA JOBAC (1974 - 1992) Desencís i utopia de la joventut a Catalunya de Montserrat Sintes

ACO 50 ANYS DE MILITÀNCIA OBRERA I CRISTIANA de Joan Boda i d'Oleguer Bellavista.

Si us cal més informació la podeu ampliar en aquestes fons esmentades. Ja veureu que va en paral·lel l'ACO i la JOC perquè una no s'entén sense l'altra. Afegeixo que les dades que més he ressaltat són les que fan referència a l'ACO sense deixar de banda als noms i els fets dels grups inicials que ens han precedit.

Pinzellada històrica

1925

Josep Cardijn funda la JOC a Bèlgica. Cardijn reuneix als joves obrers de Laeken per parlar de la seva situació laboral, sotmesos com estaven a l'explotació més dura, per fer-los descobrir a partir d'aquí la seva dignitat com persones i la seva condició inalienable de fills de Déu.

1931

A Catalunya va néixer la Federació de Joves Cristians.

1932

Es va fundar la JOC a Catalunya com subfederació obrera de la Federació de Joves Cristians, prohibida al final de la guerra civil.

1936

Al inici de la guerra civil hi havia a Catalunya 800 joves jocistes. Alguns d'ells van ser assassinats.

1946

Represa de grups de la JOC a Barcelona. Els grups son obligats a integrar-se en la "Juventud Obrera de Acción Católica" (JOAC) **1947**

1950 -1952

A França hi havia dos moviments adults cristians Moviment d'Alliberament del Poble (MLP) i el Moviment d'Alliberament Obrer (MLO).

Militants d'aquests moviments, salvant tensions i fent trobades posen les bases definitives de l'**Acció Catòlica Obrera** a França.

1953

Leonard Ramírez i Miquel Juncadella tenen contactes amb l'Albert Marechal consiliari de l'ACO Suïssa. A Barcelona es perfila el naixement del moviment. Altres contactes internacionals amb l'ACO de França acaben per dissipar dubtes.

1954

L'ACO celebra la primera Setmana Santa com a moviment. Albert Marechal comparteix la celebració amb el grup fundador. El novembre de grups de l'ACO ja són tres.

1955

24 i 25 de setembre: l'ACO celebra la que es pot considerar com la primera jornada (o jornades) general.

1956

Congrés de la JOAC a Valladolid, en què acorden prendre el nom històric de JOC. La jerarquia aprova el canvi l'any 1957. A Catalunya tenia 3.000 militants em set diòcesis.

1957

Miquel Juncadella entra a formar part de la comissió permanent internacional d'Acció Catòlica en ambients obrers adults.

1959

El moviment ja compta amb 68 militants i set grups.

A Catalunya hi ha la primera reunió GOAC-ACO per mantenir una relació estable i explorar una possible unió dels dos moviments.

La jerarquia episcopal espanyola no donen resposta a la petició del reconeixement de l'ACO com ja tenia la HOAC

1962

L'ACO ja té 200 militants, repartits en 20 grups.

Un matrimoni de militants (Josep Sánchez Bosch i Lourdes Burzón) s'instal·len a Suïssa per donar suport als immigrants espanyols gràcies a l'ajuda de l'ACO suïssa.

1963

L'ACO refusa la unió amb la GOAC a la jornada general del 12 d'octubre. El moviment no vol renunciar a la revisió de vida.

1965

El moviment ACO ja té 500 militants i 40 grups que s'estenen per diversos barris de Barcelona, el Maresme, el Baix Llobregat, l'Alt Penedès i el Garraf.

1966

Crisi de "l'Acció Católica Española". Els bisbes prohibeixen la JOC, els grups existents a Catalunya iniciaran una vida autònoma en l'Església.

1967

L'ACO és reconeguda episcopalment dintre dels moviments d'Església de Barcelona i es dota d'estatuts.

1971 - 1974

Comencen els primers grups de joves en diverses parròquies de Barcelona, Mataró i el Maresme.

El 1973 Josep Hortet és nomenat vicari episcopal de la zona pastoral Barcelona Nord i Est.

****El 1974 Gaietà de Casacuberta és nomenat consiliari de la JOC catalana. Aquest any es fa la primera trobada del moviment dels Aplecs del Baix Llobregat al santuari de la Salut del Papiol.

1975

La presència de tant sols 75 militants d'ACO a la trobada general del moviment, el 12 d'octubre, evidencia la crisi que viu el moviment.

1976

****Trobada a Can Santoi (desembre): els grups d'Aplecs constitueixen una Coordinadora general i creen el Moviment de grups de RdV del Baix Llobregat i Penedès.

1977

La coordinadora de grups es constitueix en moviment amb el nom de JOBAC

1978

* El moviment, ACO, celebra els 25 anys de la seva fundació a Catalunya.

* Viatge conjunt de militants de la JOC, de la JOBAC i dels Aplecs del Baix Llobregat a París, als actes de celebració del cinquantè aniversari de la JOC francesa.

1979

* L'ACO comença a remuntar la crisi de militants i participació de la dècada dels 70: 274 militants en 32 grups.

**** El Moviment de grups de RdV del Baix Llobregat i Penedès a Lourdes de la Nou acorden iniciar la confluència amb la JOBAC. A l'octubre a la Gleba fracasa un primer intent de diàleg amb la JOC catalana.

A la trobada de Sna. Sta. del Bagís es defineix l'opció per l'evangelització del joves.

1980

Puesta a punto de nuestro movimiento és el títol d'un dossier que reflexiona sobre l'estat del moviment a partir de diverses trobades de responsables i consiliaris.

Planteja diferents qüestions:

- La necessitat d'un alliberat que hauria de tenir un sou mensual d'uns 120 € (20.000 pessetes), quantitat inassolible pel moviment en aquell moment.
- Si l'ACO ha de rebre ajut econòmic del Bisbat; s'hi posen una sèrie de "condicions", entre elles que no suposi cap coacció.
- Si el moviment ha de prendre postura davant fets i situacions socio-religioses.
- Augmentar la cotització (fa quinze anys que no es toca la quota), i que cada grup tingui un tresorer.
- S'estructura l'organigrama, el Comitè (presidenta i president, consiliaris, responsables de zona, etc., del qual sortirà el "petit comitè" (presidents, consiliari i secretari).
- Es redefeixen els instruments del Moviment: jornades, Setmana Santa, butlletí i consell.

1980

**** A la trobada de Sentmenat (juny) es produeix la unió de la JOBAC amb el Moviment de grups de RdV del Baix Llobregat i Penedès.

A la trobada de Sta. Sta. de Gualba es defineix l'opció per l'acció educativa.

1982

* Primer Consell d'ACO (30 representants de 250 militants). Neix l'ACO a Mallorca.

*** L'arquebisbe de Barcelona aprova els primers estatuts de la JOBAC.

--- 1983

**** Incorporació a la JOBAC dels grups joves de la zona de Martorell, que més tard formaran la nova federació de Montserrat, amb Josep M. Puxan com a consiliari. Després se n'hi van anar afegint altres parròquies la d'Olesa, Esparraguera, Gelida i Sant Andreu de la Barca.

1984

Segon Consell de l'ACO

1986

Tercer Consell d'ACO (34 equips). El consell fa una crida a assumir responsabilitats dintre del Moviment.

Es proposa que la cotització al moviment sigui una hora de treball/mes per dotze mesos l'any. I la subscripció anual al butlletí, 600 ptes. (3,5 €).

L'ACO i la GOAC juntament amb altra gent posen en marxa una escola de formació social a Llefià (Badalona).

L'ACO subscriu el manifest "A favor de sortir totalment de l'OTAN".

1987

L'ACO és acceptada com a membre de ple dret dins del Moviment Mundial de Treballadors Cristians MMTTC.

1989

Quart Consell d'ACO a Arenys de Mar.

1984 - 1989

*** Creixement de la JOBAC. Primera campanya conjunta amb la JOC (1989)

1992

*** Del 8 al 10 de maig al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, es formalitzà la unió de la JOC i la JOBAC en únic moviment. Amb la unió, va prevaldre la força històrica de la JOC i el nom de la JOBAC va desaparèixer.

1994

**** La Zona de l'ACO Baix Llobregat anava creixent amb grups que venien del riu amunt (Olesa, Esparraguera, Gelida ...). D'aquest creixement es va decidir crear la nova zona de Montserrat. Es formalitzà el 3 de Juliol de 1994 a Torrelles de Llobregat.

Valoració personal

Com a persona resident al Baix Llobregat, creient i practicant, vaig participar fa més de 45 anys, a trobades dels **Aplecs** i en alguna de la **JOBAC**. Però no formava part dels grup de RdV del Baix Llobregat i Penedès. I en quedar interessat per la RdV vaig decidir incorporar-me a un grup d'ACO de la zona del Baix Llobregat. Recordo que la trobada que em va marcar per decidir-me va ser la 4a dels Aplecs i es va fer a Lourdes de la Nou l'any 1979.

El grup Sant Miquel on vaig entrar procedia dels Aplecs i després va passar a la JOBAC. Érem gent de diferents pobles de la zona del Baix Llobregat, sobretot de Cornellà i Molins de Rei.

Les reunions de grup les feien a les cases particulars. I les de zona a la parròquia de Sant Ramon de Collblanc. Recordo que quan vàrem decidir com a grup entrar a l'ACO vàrem ser molt ben acollits tant pels nostres padrins (el matrimoni Ribas: la Manolita i el Jaume) com per altres membres de la zona. Aquest escalfament ens va fer constants en l'ACO. Dic de fer-nos constants perquè per aquells temps hi havia una certa resistència a que dins l'ACO entressin persones que no fossin obrers segons els pensaments del moment. Als que teníem estudis universitaris o teníem professions com mestre, metge, etc. ells ens adreçaven al Moviment de Professionals. Per part nostra comentàvem i dèiem que si el nostre treball era remunerat com qualsevol altre, nosaltres també érem obrers. Ja que el nostre pensament, la manera d'actuar i fins hi tot la procedència ens definien així.

Passats els anys, en general, els fills dels militants que havien qüestionat la nostra entrada a l'ACO ja eren universitaris. Aquest fet, entre altres coses, va fer que desaparegués aquesta resistència. Però va quedar per revisar i actualitzar a nivell de moviment d'ACO la O d'obrer. Aquest ha estat un tema que sí que s'ha tractat anys després en diferents reunions i fins hi tot en algun Consell.

La meva primera **Setmana Santa** viscuda a l'ACO va ser l'any **1982 a Pontons**, Vilafranca. El nostre grup va preparar una muntatge audiovisual (amb diapositives) sobre la guerra i la pau que va agradar molt entre altres coses perquè va ser "una forma de presentació nova" en aquell temps. D'aquells dies vull ressaltar la cordialitat i la familiaritat que es vivia en tot moment. No hi havia cap programa establert, les reunions de grups es feien de manera improvisada com també el moment de les pregàries, les celebracions i la gresca Pasqual... Però tot funcionava perquè la gent estava molt motivada i participava amb ganes.

Durant aquest anys com a membre de la zona Baix Llobregat vaig ser responsable de grup, per tant assistia a les reunions de la coordinadora. Fent memòria em ve al cap la participació al **IV Consell de l'ACO a Arenys de Mar el 1989**. Van ser anys de posar els primers fonaments per l'enriquiment i el creixement personal a nivell d'una fe activa, uns anys d'obrir-me a la consciència obrera i la consciència social en general; temes que han seguit madurant en mi gràcies al Moviment.

Quan es va crear la **zona del Montserrat el 1994** el nostre grup va decidir formar-ne part. Hi vàrem ser uns 20 anys i jo, a part de ser responsable del grup també vaig ser responsable de zona i, com pertocava, assistia a les reunions del Comitè General. Un cop jubilat, vaig assumir el **servei de Presidència del Moviment l'any 2014**. Aquestes responsabilitats van fer que conegués més a fons l'ACO i les nostres relacions internacionals amb els Moviments Europeu i Mundial de Treballadors Cristians.

Actualment estic al **grup Prosperitat de Nou Barris**, ja què el meu grup original, el Sant Miquel es va anar debilitant, quedant tant sols quatre persones. I decidírem ajuntar-nos amb el grup de Prosperitat que també n'eren quatre i d'edats similars a les nostres. D'això ja en fa deu anys.

Per molts anys zona Montserrat!

Jesús Jiménez Colás, a 7 de juliol de 2024